

Skupne smernice evropskih nadzornih organov

za zagotovitev, da so doslednost, dolgoročni premisleki in skupni standardi za metodologije ocenjevanja vključeni v stresno testiranje okoljskih, socialnih in upravljavskih tveganj v skladu s členom 100(4) Direktive 2013/36/EU in členom 304c(3) Direktive 2009/138/ES

1. Smernice

Vloga teh smernic

1. Dokument vsebuje skupne smernice, izdane v skladu s členoma 16 in 56 Uredbe (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/78/ES, Uredbe (EU) št. 1094/2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine) in Uredbe (EU) št. 1095/2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski organ za vrednostne papirje in trge) (v nadaljnjem besedilu skupaj: uredbe o evropskih nadzornih organih). V skladu s členom 16(3) uredb o evropskih nadzornih organih si morajo pristojni organi in finančne institucije po najboljših močeh prizadevati za spoštovanje teh smernic.
2. V skupnih smernicah so predstavljena stališča evropskih nadzornih organov o ustreznih nadzorniških praksah v evropskem sistemu finančnega nadzora oziroma o tem, kako naj se izvaja zakonodaja Unije na določenem področju. Pristojni organi, za katere veljajo te skupne smernice, bi jih morali upoštevati tako, da jih ustrezno vključijo v svoje nadzorniške prakse (npr. s spremembo svojega pravnega okvira ali svojih nadzorniških postopkov), tudi če so skupne smernice namenjene predvsem institucijam.

Zahteve glede poročanja

3. Pristojni organi morajo v skladu s členom 16(3) uredb o evropskih nadzornih organih do 31.05.2026 (dva meseca po izdaji smernic) ustrezne evropske nadzorne organe uradno obvestiti, ali ravnajo oziroma ali nameravajo ravnati v skladu s temi skupnimi smernicami/priporočili, ali pa jim sporočiti razloge za njihovo neupoštevanje. Če pristojni organi do tega roka ne pošljejo uradnega obvestila, zadevni evropski nadzorni organ šteje, da smernic ne upoštevajo. Uradna obvestila je treba s sklicem „JC/GL/2025/78“ poslati na naslove [compliance@eba.europa.eu, [LINK](#) (EIOPA) in compliance@esma.europa.eu]. Obrazec za uradna obvestila je na voljo na spletnih straneh evropskih nadzornih organov. Predložiti jih morajo osebe, ki so pooblaščenice za poročanje o skladnosti v imenu svojih pristojnih organov.
4. Uradna obvestila bodo objavljena na spletnih mestih evropskih nadzornih organov.

Naslov I – Vsebina, področje uporabe in opredelitev pojmov

5. Namen teh skupnih smernic je pojasniti, kako naj pristojni organi okoljska, socialna in upravljavka (ESG) tveganja dosledno vključujejo v svoje dejavnosti nadzornega stresnega testiranja.
6. Te skupne smernice so namenjene pristojnim organom.
7. Pristojni organi bi morali te skupne smernice uporabljati pri izvajanju nadzorniških stresnih testov, ki se osredotočajo na ESG tveganja, bodisi kot del ustreznega regulativnega okvira bodisi kot priložnostna ocena, v vsakem primeru le, kadar je to ustrezno v skladu s sektorsko zakonodajo.

8. Če ni drugače navedeno, imajo izrazi, uporabljeni v teh skupnih smernicah, enak pomen kot v spodaj navedeni sektorski zakonodaji.
9. Dodatno se v teh skupnih smernicah uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:
- i. „pristojni organ“ pomeni kar koli od naslednjega:
 - a) pristojne organe iz člena 4(2), točka (i), Uredbe (EU) št. 1093/2010 o ustanovitvi Evropskega bančnega organa (EBA);
 - b) pristojne organe, opredeljene v členu 4(2), točka (i) Uredbe (EU) št. 1094/2010 o ustanovitvi Evropskega organa za zavarovanja in poklicne pokojnine (EIOPA), in sicer nadzorne organe, opredeljene v Direktivi 2009/138/ES o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja;
 - ii. „sektorska zakonodaja“ pomeni skupaj:
 - (a) Direktivo 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾;
 - (b) Direktivo 2009/138/EC Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾;
 - (c) Uredbo (EU) 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾.

Naslov II – Zahteve glede doslednosti, dolgoročnih premislekov in skupnih standardov za metodologije ocenjevanja pri stresnem testiranju ESG tveganj

Cilji

10. V skladu s sektorsko zakonodajo morajo pristojni organi te skupne smernice izvajati v skladu z načelom sorazmernosti⁴.

⁽¹⁾ Direktiva 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij in investicijskih podjetij, spremembi Direktive 2002/87/ES in razveljavitvi direktiv 2006/48/ES in 2006/49/ES (UL L 176, 27.6.2013, str. 338, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/36/oj>).

⁽²⁾ Direktiva 2009/138/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost II) (UL L 335, 17.12.2009, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/138/oj>).

⁽³⁾ Uredba (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L 176, 27.6.2013, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj>).

⁽⁴⁾ Ker so te smernice namenjene pristojnim organom, je treba pri uporabi sorazmernosti upoštevati zahteve glede sorazmernosti, določene v sektorski zakonodaji.

11. Pristojni organi bi morali pri oblikovanju svojega okvira za nadzorniško stresno testiranje upoštevati vsa ESG tveganja in njihov morebitni razvoj ter redno pregledovati pomen ESG tveganj za tak okvir, zlasti ob napredku pri postopni razširitvi kritja na druge ESG dejavnike. Pristojni organi bi morali pri izvajanju stresnega testiranja ESG tveganj natančno opredeliti svoje cilje, pri čemer bi morali upoštevati dve glavni vrsti stresnega testiranja:
- preizkušanje trdnosti kapitalnega in likvidnostnega položaja ter sposobnosti finančnih subjektov za pokrivanje izgub v primeru gospodarskih in finančnih pretresov, povezanih z vsemi pomembnimi tveganji, vključno z ESG tveganji, v kratkoročnem obdobju (npr. do pet let);
 - preskušanje odpornosti strategije in poslovnega modela finančnih subjektov na vrsto scenarijev, povezanih z ESG dejavniki, v dolgoročnem (vsaj desetletnem⁵) obdobju.

Ocenjevanje pomembnosti

12. Pristojni organi bi morali sprejeti pristop, ki temelji na tveganju, in sicer najprej opraviti oceno pomembnosti, da bi opredelili najpomembnejša tveganja z največjim učinkom ter določili, katera od teh pomembnih tveganj naj bi bila vključena v obseg stresnega testiranja.
13. Pristojni organi bi morali v okviru ocene pomembnosti opredeliti, katera ESG tveganja so za finančne subjekte najpomembnejša, pri čemer bi morali upoštevati njihov poslovni model, portfelje, geografske izpostavljenosti in panožne dejavnosti v kratkoročnem do dolgoročnem obdobju. Pristojni organi bi morali v različnih časovnih obdobjih upoštevati:
- izpostavljenost sredstev in obveznosti tveganjem prehoda (na primer na podlagi njihovega ogljičnega odtisa) in fizičnim tveganjem (na primer na podlagi njihove geografske lokacije) ter
 - morebitne vplive ESG dejavnikov na tradicionalne kategorije finančnih tveganj, tj. tržno tveganje, kreditno tveganje, tveganje nasprotne stranke, tveganje prevzemanja kreditnega tveganja ter operativno tveganje, tveganje izgube poslovnega ugleda in strateško tveganje, z opredelitvijo glavnih kanalov prenosa.
14. Pristojni organi bi morali razmisliti o uporabi jasnih kvalitativnih in/ali kvantitativnih meril in/ali pragov za pomembnost, pri čemer bi morali izkoristiti obstoječe regulativne okvire, panožne standarde in nadzorniške izkušnje. Ocena pomembnosti mora omogočati sprotne prilagoditve, ko se ESG tveganja spremenijo, so na voljo novi podatki in finančne institucije izpopolnjujejo svoje postopke za prepoznavanje tveganj.

Postopna razširitev obsega ESG dejavnikov pri stresnem testiranju ESG tveganj

15. Pristojne organe se spodbuja, naj si še naprej prizadevajo in izvajajo raziskave za postopno razširitev kritja na druge ESG dejavnike pri izvajanju stresnih testov ESG tveganj, pri čemer naj dajo prednost okoljskim tveganjem. Najprej bi se morali osredotočiti na podnebna in okoljska tveganja ter obravnavati fizična tveganja (npr. ekstremni vremenski dogodki, izguba biotske raznovrstnosti) in prehodna tveganja (npr. spremembe politik, ponovno oblikovanje cen na trgu),

⁽⁵⁾ V skladu s cilji iz Pariškega sporazuma (2015).

da bi razlikovali med posameznimi vplivi (četudi posrednimi), na izpostavljenost glavnim vrstam tveganj.

16. To postopno uvedbo bi morale spremljati stalno metodološko izboljševanje, krepitev zmogljivosti in vključevanje deležnikov, s čimer bi zagotovili, da so finančni subjekti in pristojni organi ustrezno pripravljeni na vse večji obseg ocen ESG tveganj.

Vključitev ESG dejavnikov v obstoječe okvire za stresno testiranje

17. Pristojni organi bi si morali prizadevati za popolno vključitev ESG dejavnikov v splošni okvir za izvajanje stresnih testov.
18. Pristojni organi bi morali pregledati in po potrebi ponovno proučiti vrste zajetih ESG tveganj, tudi na podlagi tega, kako se razpoložljivost podatkov in uporaba modelov razvijata skozi čas.

Medsebojna povezanost/prelivanje med finančnimi sektorji

19. Čeprav te skupne smernice ne zajemajo stresnih testov celotnega sistema v finančnem sektorju, bi morali pristojni organi, kadar je to mogoče, usklajevati svoje dejavnosti med finančnimi sektorji, da se zagotovi dosleden pristop k oceni ESG tveganj in olajša izmenjava podatkov, kadar je to primerno. Bančni in zavarovalniški regulatorji ter regulatorji trga vrednostnih papirjev bi morali sodelovati ter pomagati opredeliti in oblikovati kanale prenosa (na primer vlogo zavarovanja pri zavarovanju posojil bank), uskladiti predpostavke scenarijev in preprečiti regulativne slepe pege.
20. Pristojni organi bi morali zagotoviti, kolikor je to mogoče, da se pri stresnih testih ESG tveganj upoštevajo medsebojne povezave in učinki prelivanja med finančnimi sektorji. Proučiti bi morali, kako se lahko tveganja, povezana z ESG dejavniki, širijo prek finančnega sistema, kar bi povečalo ranljivosti v bančnem, zavarovalniškem sektorju, sektorju upravljanja sredstev in drugih finančnih sektorjih.

Načela in metodološki vidiki

21. Pri določanju načel in metodoloških vidikov bi se morali pristojni organi odločiti za najprimernejšo zasnovo in značilnosti stresnega testa na podlagi njegovih predvidenih ciljev.

Področje uporabe

22. Pristojni organi bi morali jasno opredeliti obseg v smislu portfeljev, sektorjev, geografskih območij in dejavnosti, da se zagotovi uravnotežen in pragmatičen pristop, ki odraža zrelost razpoložljivih metodologij in podatkov.
23. Pri čezmejnih finančnih skupinah bi morali pristojni organi zagotoviti, da so v oceno vključeni vsi ustrezni subjekti.

24. Pristojni organi bi morali na podlagi cilja in zadevnega časovnega okvira zagotoviti, da je ravnovesje med kvantitativnimi in kvalitativnimi informacijami ustrezno za namene stresnega testa⁶.

Časovni okvir

25. Izbira časovnega okvira bi morala biti usklajena z načrtovanim ciljem projekta:
- Pri ocenjevanju finančne odpornosti na neugodne, vendar verjetne pretese je treba uporabiti kratkoročni časovni okvir (npr. največ pet let), v skladu s tradicionalnimi praksami stresnega testiranja.
 - Pri ocenjevanju odpornosti poslovnega modela in strategije finančnih subjektov je treba upoštevati daljši časovni okvir (vsaj deset let, odvisno od poslovne dejavnosti in v skladu z dolgoročnimi obveznostmi finančnih subjektov).

Zasnova scenarija

26. Pristojni organi bi morali opredeliti in izbrati scenarije stresnih testov na podlagi ciljev projekta. Razmisliti bi morali o uporabi scenarijev, ki temeljijo na najnovejših znanstvenih spoznanjih in so jih pripravile splošno priznane mednarodne ali regionalne organizacije⁷. Poleg tega bi morali uporabiti panožne in regionalne začrtane smeri, da bi finančnim subjektom zagotovili ustrezno razčlenitev makroekonomskih spremenljivk, hkrati pa ohranili splošno notranjo skladnost scenarijev.
27. Pristojni organi bi morali, kadar je to mogoče, razmisliti o vključitvi sestavljenih tveganj, tj. dodatnega učinka, ki izhaja iz sočasnega ali zaporednega pojava več pretresov (bodisi povezanih z EGS dejavniki bodisi širših makroekonomskih pretresov). Poleg tega bi si morali po potrebi prizadevati za oceno sekundarnih učinkov, tj. posrednih in večjih posledic zaradi začetnih ESG šokov, in sicer tako, da jih vključijo neposredno v scenarije ali kot dopolnilno analizo.
28. Da bi pristojni organi pomembna ESG tveganja vključili v kratkoročne stresne teste, bi morali, kadar je to izvedljivo in primerno, izhajati iz scenarijev, ki se uporabljajo pri tradicionalnih stresnih testih, jih prilagoditi tako, da odražajo kanale prenosa, specifične za ESG tveganja, in vključiti nove spremenljivke v povezavi s temi tveganji.
29. Pristojni organi morajo pri izvajanju dolgoročnejših stresnih testov ESG tveganj upoštevati več različnih scenarijev, ki zajemajo najrazličnejše možne prihodnje scenarije in stopnje resnosti (npr. vključno s prelomnimi točkami). Referenčni scenarij lahko temelji na lastnem osrednjem scenariju finančnega subjekta, ki se lahko uporabi kot referenčno merilo za preskušanje učinkov alternativnih, bistveno drugačnih začrtanih smeri na odpornost strategije in poslovnega modela (npr. s tveganju prilagojenimi ocenami donosnosti).

⁽⁶⁾ Glede na predpostavke, potrebne za kalibracijo in oblikovanje scenarijev, velja splošno načelo, da čim daljše je časovno obdobje, tem večja je odvisnost od bolj kvalitativnih kot kvantitativnih informacij (npr. v dolgoročnem obdobju ni pričakovati natančnega ponovnega izračuna metrike kapitala in solventnosti).

⁽⁷⁾ Na primer za podnebna tveganja: Medvladni panel za podnebne spremembe (IPCC), Mreža za ozelenitev finančnega sistema (NGFS), Mednarodna agencija za energijo (IEA), Program Združenih narodov za okolje (UNEP), Skupno raziskovalno središče Evropske komisije (EU JRC) ali nacionalni vladni ali nevladni organi.

30. Glede na zahtevnost pristopa imajo lahko scenariji obliko preprostih pripovedi ali podrobnejših kvantitativnih napovedi.
31. Pristojni organi se lahko odločijo, da bodo zaradi primerljivosti uporabili enake scenarije za vse finančne subjekte ali da bodo scenarije prilagodili posameznim kategorijam finančnih subjektov glede na njihove profile tveganja in poslovne modele.

Pristopi od zgoraj navzdol v primerjavi s pristopi od spodaj navzgor

32. Pristojni organi bi morali oceniti prednosti pristopa od zgoraj navzdol v primerjavi s pristopom od spodaj navzgor ter izbrati najprimernejšo metodo na podlagi določenih ciljev, zrelosti finančnih subjektov pri stresnem testiranju ESG tveganj in narave izpostavljenosti, zajetih v oceni, pri čemer bi morali upoštevati naslednje vidike:
 - pristop od zgoraj navzdol, pri katerem pristojni organi centralno izračunajo učinke scenarijev stresnih testov, zagotavlja določeno stopnjo primerljivosti med finančnimi subjekti in pristojnim organom omogoča večji nadzor nad postopkom in metodologijo, s čimer se zmanjša breme za sektor;
 - pristop od spodaj navzgor, pri katerem finančne institucije same izračunajo vpliv scenarijev stresnih testov, zagotavlja večjo razčlenjenost, kar omogoča zajetje nesistematičnih elementov, značilnih za nekatere portfelje, nasprotne stranke in izpostavljenosti. Spodbuja tudi večjo vključenost v postopek stresnega testiranja in pomaga pri okrepitvi zmogljivosti finančnih subjektov.
33. Pri uporabi pristopa od spodaj navzgor bi morali pristojni organi vzpostaviti jasne metodološke okvire za zagotovitev doslednosti in enakih konkurenčnih pogojev za vse finančne subjekte, vključno z vidiki sorazmernosti v zvezi s pričakovanji glede izpopolnjenosti njihovega izračuna učinka.
34. Razmislili bi lahko o hibridnem pristopu, ki prinaša prednosti obeh metodologij. Pristojni organi se lahko za ustrezen pristop odločijo na podlagi razpoložljivosti podatkov in lastništva modela, pri čemer upoštevajo, da lahko določeni portfelji ali dejavnosti, kot je na primer tveganje prevzemanja kreditnega tveganja, zahtevajo podrobnejše podatke in modeliranje, kot je izvedljivo v okviru pristopa od zgoraj navzdol.

Stopnja razčlenjenosti

35. Pri odločanju o stopnji razčlenjenosti bi morali pristojni organi najti ustrezno ravnovesje med enostavnostjo in natančnostjo ob upoštevanju razpoložljivosti, kakovosti in metodološke zrelosti podatkov. Da bi ustrezno zajeli vpliv prehodnega tveganja na ravni dejavnosti ali subjekta ali regionalnih/lokalnih vplivov fizičnih tveganj, bodo morda potrebni podrobnejši podatki.
36. Pristojni organi bi morali upoštevati vsaj naslednje vidike razčlenjenosti:
 - a. Raven portfelja: razlikovanje po razredih finančnih instrumentov (npr. posojila podjetjem, hipoteke, izpostavljenost do državnih vrednostnih papirjev, deleži v lastniškem kapitalu in podjetniških obveznicah).

- b. Sektorska raven: razvrstitev na podlagi gospodarskega sektorja (npr. panoga z visokimi emisijami ogljika, energetika, nepremičnine, kmetijstvo). Pri določenih sektorjih se lahko uporabi večja razčlenjenost (npr. elektrogospodarstvo, sektor, na katerega vpliva tehnološki preboj, in panoge, ki temeljijo na fosilnih gorivih). Pri nepremičninah se lahko razmisli o razlikovanju med izpostavljenostjo poslovnih in stanovanjskih nepremičnin.
 - c. Geografska raven: razlikovanje po regijah (npr. raven NUTS 3) za oceno izpostavljenosti ESG tveganjem glede na lokacijo, zlasti fizičnim tveganjem.
 - d. Raven nasprotne stranke: razčlenjenost po posameznih dolžnikih ali skupinah dolžnikov, pri katerih so tveganja koncentracije velika.
 - e. Kategorija tveganja: ločena opredelitev fizičnih tveganj (akutnih in kroničnih podnebnih nevarnosti), tveganj prehoda (političnih, tehnoloških in tržnih premikov) ter drugih okoljskih, socialnih in upravljavskih dejavnikov (npr. izguba biotske raznovrstnosti, onesnaževanje, socialna in upravljavska tveganja).
37. Pristojni organi bi se morali odločiti o ustrezni stopnji razčlenjenosti podatkov glede na vrsto sredstev/portfelja in cilj stresnega testiranja. Za izpostavljenost do državnih vrednostnih papirjev bi lahko na primer zadostovali podatki o izpostavljenosti na ravni države, medtem ko bi bilo treba za oceno fizičnega tveganja za portfelje kreditiranja in prevzemanja kreditnega tveganja, proučiti najmanj regionalno razčlenjenost vse do podatkov o geolokaciji.
38. Pristojni organi lahko pri analizi skladov, kadar je to mogoče in skladno z veljavnimi sektorskimi predpisi, uporabijo pristop vpogleda v deleže v skladih.

Predpostavke bilanc stanja

39. Pri stresnih testih ESG tveganj bi morali pristojni organi najprej uporabiti pristop statične bilance stanja, ki se običajno uporablja v tradicionalnih stresnih testih. Vendar pa lahko upoštevajo tudi strukturne učinke načrta finančnih subjektov za prehod, kadar je to izvedljivo in primerno, odvisno od časovnega okvira.
40. Za stresne teste s srednjeročnim do dolgoročnim časovnim okvirom bi se lahko uporabil pristop dinamične bilance stanja (z omejitvami ali brez njih), da bi se zagotovila večja realističnost, pri čemer bi se lahko osredotočili na glavne postavke bilance stanja, ki odražajo spremembe v sestavi portfelja (spreminjajoče se izpostavljenosti, prerazporeditve sredstev in ukrepi za zmanjševanje tveganja v odzivu na okoljske, socialne in upravljavске pretese).
41. Zaradi negotovosti glede poti prehoda, razvoja politik in odzivov trga bi morali pristojni organi razmisliti o tem, da od finančnih subjektov zahtevajo, da utemeljijo svoje načrtovane odzive ter zagotovijo, da so prilagoditve bilanc stanja, kot so prerazporeditev portfeljev, spremembe politik kreditiranja ali prevzemanja kreditnega tveganja ali spremembe struktur financiranja, realistične in skladne z javno razkritimi strategijami prehoda.
42. Vse upravljavške ukrepe, ki jih priznavajo finančni subjekti, bi bilo treba oceniti na podlagi njihove izvedljivosti, pravočasnosti in morebitnih nenamernih posledic, pri čemer se je treba izogibati prekomernemu zanašanju na optimistične predpostavke. Pristojni organi bi morali zagotoviti, da se s pristopom dinamične bilance stanja z omejitvami izboljšata realistična in v prihodnost usmerjena narava stresnih testov ESG tveganj, in sicer z vključitvijo verodostojnih načrtov in

odzivov vodstva, hkrati pa se ohranijo minimalni zaščitni ukrepi pred prekomerno prožnostjo v predpostavkah in izboljša primerljivost rezultatov stresnih testov.

Vzorec finančnih subjektov

43. Pristojni organi bi morali opredeliti ustrezen vzorec finančnih subjektov za sodelovanje pri stresnem testiranju ESG tveganj in/ali analizi okoljskih, socialnih in upravljaljskih scenarijev, pri čemer bi bilo treba zagotoviti zadostno sektorsko/tržno pokritost, pri tematskih ocenah pa tudi osredotočenost stresnega testa. Zasnovo stresnega testa bi bilo treba po potrebi prilagoditi tako, da odraža značilnosti različnih kategorij finančnih subjektov.
44. Pristojni organi bi morali razmisliti tudi o izvajanju ciljno usmerjenih stresnih testov za posamezne podskupine subjektov, da bi obravnavali posebne ranljivosti ali razvijajoče se trende ESG tveganj.

Sorazmernost

45. Pristojni organi bi morali uporabljati načela sorazmernosti, ki omogočajo metodološke poenostavitve v zvezi z velikostjo, naravo in kompleksnostjo dejavnosti finančnih subjektov ter pomembnostjo tveganj. Načelo sorazmernosti bi moralo veljati tudi za zahteve glede poročanja, zasnovo scenarijev in pričakovanja glede modeliranja, da se zagotovi ustrezno ravnoesje med analitično trdnostjo in praktično izvedljivostjo.
46. Glede na zgodnjo fazo razvoja modeliranja stresnih testov ESG tveganj in razpoložljivost podatkov lahko pristojni organi razmislijo o omejitvi obsega analize, da bi zagotovili ustrezno razmerje med stroški in koristmi za pristojne organe in finančne subjekte.

Omejitve modelov

47. Pristojni organi bi morali priznati, da imajo vsi modeli omejitve, kar velja zlasti za razvijajoče se ESG modele. V primeru stresnega testa od spodaj navzgor bi morali za zmanjšanje teh omejitev ter večjo zanesljivost in verodostojnost stresnega testiranja ESG tveganj in analize odpornosti uporabiti dopolnilno analizo za navzkrižno preverjanje rezultatov in zagotoviti njihovo verodostojnost, uporabiti tehnike primerjalne analize in navzkrižno preveriti rezultate z alternativnimi metodologijami.

Organizacijske ureditve in ureditve upravljanja

Dodeljevanje sredstev

48. Pristojni organi bi morali zagotoviti, da so tem procesom dodeljeni zadostni in ustrezni človeški in materialni viri. To vključuje stalno ali priložnostno sodelovanje osebja s strokovnim znanjem na področju ocenjevanja ESG tveganj, metodologij stresnega testiranja in finančnega nadzora.
49. Pristojni organi bi morali imeti zmogljivosti za upravljanje in zbiranje podatkov, ki omogočajo dostop do visokokakovostnih ESG podatkov. Razviti in vzdrževati bi morali tudi infrastrukturo IT, ki omogoča učinkovito zbiranje podatkov, določanje ustreznih scenarijev in analizo rezultatov.

Časovnica stresnega testiranja

50. Pristojni organi bi morali določiti ustrezne časovnice za izvedbo stresnih testov in analiz scenarijev, povezanih z ESG tveganji, pri čemer bi bilo treba popolnost in natančnost uravnotežiti z zahtevami, ki izhajajo iz postopka odločanja. Finančnim subjektom bi bilo treba dati na voljo dovolj časa za pripravo ustreznih informacij in izvedbo njihovih ocen, hkrati pa pristojnim organom omogočiti, da opravijo celovit pregled in pripravijo natančna poročila.
51. Postopek bi moral biti strukturiran tako, da bi omogočal učinkovito analizo, dosledno sporočanje ugotovitev in vključevanje v širši nadzorni okvir.

Zbiranje podatkov

52. Pri postopkih od zgoraj navzdol bi se morali pristojni organi čim bolj zanašati na regulativno poročanje ter izkoristiti obstoječe okvire za razkritja in zunanje vire, kjer je to ustrezno. Kot dodaten vir informacij lahko uporabijo tudi priložnostno zbiranje podatkov. Zbrane informacije morajo biti omejene na tiste, ki se uporabljajo za analize in validacijo.
53. Kadar obstajajo vrzeli v podatkih, morajo pristojni organi spodbujati uporabo razumnih približkov, ocen in strokovnih mnenj, hkrati pa spodbujati finančne subjekte, da sčasoma izboljšajo svoje notranje zmogljivosti na področju podatkov.

Postopek zagotavljanja kakovosti

54. Za preverjanje točnosti, doslednosti in zanesljivosti rezultatov stresnih testov je treba izvesti strog postopek zagotavljanja kakovosti. Pristojni organi bi morali vzpostaviti mehanizme pregleda (npr. primerjalne analize ali strokovne preglede), da se oceni kakovost podatkov, trdnost metodologije in, kadar je to primerno, ustreznost scenarijev. Kadar je to potrebno, je treba kvantitativne ugotovitve dopolniti s strokovno oceno, da se zmanjšajo omejitve modela.

Učinkovit dialog s finančnimi subjekti

55. Pristojni organi bi morali med celotnim postopkom stresnega testiranja vzdrževati učinkovit in strukturiran dialog s finančnimi subjekti. To vključuje dajanje jasnih smernic glede pričakovanj, spodbujanje sodelovanja v ključnih fazah in zagotavljanje, da imajo finančni subjekti možnost pojasniti metodološke vidike. Z rednim sodelovanjem se bo povečala verodostojnost projekta in izboljšala sposobnost finančnih subjektov, da vidike ESG tveganj vključijo v svoje okvire za obvladovanje tveganja.

Čezmejno usklajevanje in usklajevanje na ravni celotnega sistema

56. Kadar je to ustrezno in mogoče, bi morali pristojni organi iz različnih jurisdikcij usklajevati svoje dejavnosti ter čezmejnimi finančnim skupinam omogočiti usklajen pristop k stresnemu testiranju ESG tveganj. To vključuje sodelovanje z drugimi nadzornimi organi za uskladitev metodologij, izmenjavo dobrih praks in preprečevanje regulativne razdrobitve.

57. Po potrebi bi si morali prizadevati tudi za usklajevanje na ravni celotnega sistema, da se v stresnih testih ESG tveganj upoštevajo širša tveganja za finančno stabilnost in morebitni učinki prelivanja med sektorji.

Vključitev v nadzorniške postopke

58. Rezultati stresnih testov ESG tveganj bi morali biti, kolikor je to mogoče, vključeni v širše nadzorniške postopke. Ker se metodološki vidik in razpoložljivost podatkov sčasoma spreminjata, bi morali pristojni organi ugotovitve uporabiti kot podlago za ocene tveganja, preglede kapitalске ustreznosti in/ali strateške razprave s finančnimi subjekti.
59. Rezultati bi morali biti tudi vodilo za nadzorne ukrepe in priporočila glede politik, kadar se ugotovi, da ESG tveganja lahko bistveno ogrožajo finančno stabilnost.

Javno razkritje informacij

60. Objava rezultatov bi morala biti v skladu z ustreznimi sektorskimi predpisi in nadzorno prakso. Pri odločitvi o objavi rezultatov bi morali pristojni organi razmisliti o primerjalnih koristih objave posameznih ali skupnih rezultatov. Raven razkritja je treba prilagoditi glede na zanesljivost metodologije in kakovost podatkov. Pristojni organi bi morali upoštevati, da se s preglednostjo okrepijo tržna disciplina, zaupanje deležnikov in odgovornost. Zagotoviti bi morali tudi, da se informacije pravilno razlagajo in ne povzročajo nenamernega izkrivljanja trga. Več informacij se lahko razkrije, ko rezultati postanejo zanesljivejši.

Redno pregledovanje in razvoj stresnih testov ESG tveganj

61. Pristojni organi bi morali glede na spreminjajočo se naravo ESG tveganj ter metodologij za stresno testiranje redno pregledovati in izpopolnjevati svoje okvire za stresno testiranje. Izkušnje iz prejšnjih stresnih testov bi bilo treba vključiti v naslednje teste, pri posodobitvah pa bi morali upoštevati nastajajoče dobre prakse, nove regulativne zahteve ter napredek na področju ESG podatkov ter tehnik modeliranja.

Naslov III – Izvajanje

62. Te skupne smernice se uporabljajo od 1. januarja 2027.